

J e g y z ő k ö n y v

a Magyar Tudományos Akadémia, a Csehszlovák Tudományos Akadémia és a Szlovák Tudományos Akadémia tudományos együttműködésének alapelveiről.

Egyrészt a Magyar Tudományos Akadémia, másrészt a Csehszlovák Tudományos Akadémia és a Szlovák Tudományos Akadémia /a továbbiakban Akadémiák/ azon cél érdekében, hogy a tudományos együttműködés tervszerű kiszélesítésével és megjavításával hathatósan fejlessze a Magyar Népköztársaságban és a Csehszlovák Köztársaságban folyó tudományos tevékenységet, valamint hozzájáruljon a magyar és csehszlovák nép közötti barátság további elmélyítéséhez, a következőkben állapodik meg:

I.

Az Akadémiák a tudományos együttműködés fejlesztése érdekében támogatják egymást a kutatási feladatok megoldásában, munkatársaikat kölcsönösen kiküldik, illetve meghívják előadások tartása, konzultációk, tanulmányut és tudományos kongresszusokon való részvétel céljából, továbbá tudományos célt szolgáló irodalmi és egyéb anyagot cserélnek.

II.

Az Akadémiák évenként megállapodást kötnek a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság kormányai közötti kulturális egyezmény szellemében és a jelen Jegyzőkönyv alapján a tudományos együttműködés tartalmára, terjedelmére és módszerére vonatkozóan.

III.

Az Akadémiák a Jegyzőkönyv I. pontjának megfelelően, a folyó évi munka eredményeiről, valamint általában a kölcsönös tudományos kapcsolatoknak értékelését és a jövő évi megállapodás javaslatait az év vége előtt legalább 12 héttel kicserélik.

IV.

Az Akadémiák meghatalmazott képviselői az év vége előtt legalább 6 héttel összejönnek - felváltva hol a Magyar Népköztársaságban, hol a Csehszlovák Köztársaságban - a következő évi megállapodás megkötése céljából.

Az Akadémiák gondot fordítanak arra, hogy a tanulmányutakra vagy egyéb célból kiküldött, illetőleg megnívott tudományos dolgozók tiszteletben tartsák a tudományos szokásokat és ne sérték meg a fogadó fél országában érvényben lévő, a szabadsalmakra, találmányokra, újítási javaslatokra, valamint szerzői jogokra vonatkozó rendelkezéseket.

VI.

A Jegyzőkönyvben foglalt megállapodások addig maradnak érvényben, amíg a felek közös megállapodás alapján meg nem változtatják.

A felek egyike az év vége előtt legalább 3 hónappal kijelentheti, hogy a Jegyzőkönyvben foglalt megállapodásokat a jövőben nem kívánja érvényben tartani. Ebben az esetben a Jegyzőkönyvben foglalt megállapodások az év végével érvényüket veszítik.

A Jegyzőkönyv II. pontja alapján megkötött megállapodás a felek kölcsönös hozzájárulásával az év folyamán megváltoztatható.

VII.

A Jegyzőkönyvben és a Jegyzőkönyv II. pontja alapján kötött megállapodás az Akadémiák elnökségének jóváhagyása után lép érvénybe.

A jóváhagyás megtörténtéről a felek minél előbb értesítik egymást.

VIII.

A Jegyzőkönyv és a Jegyzőkönyv II. pontja alapján kötött megállapodás nem érinti a műszaki tudományos együttműködésről szóló egyezmény rendelkezéseit.

IX.

A jelen Jegyzőkönyv Budapesten 1957. november 2-án került aláírásra egyenlő érvényű 3 magyar és 3 cseh nyelvű példányban.

A Magyar Tudományos Akadémia
megbízásából

A Csehszlovák Tudományos Akadémia
megbízásából

Jánossy Lajos sk.

Viktor Knapp sk.

A Szlovák Tudományos Akadémia
megbízásából

Igor Hrusovsky sk.

Megállapodás

a Magyar Tudományos Akadémia, a Csehszlovák Tudományos Akadémia és a Szlovák Tudományos Akadémia közötti tudományos együttműködésről az 1958. évre.

Tgyrészt a Magyar Tudományos Akadémia, másrészt a Csehszlovák Tudományos Akadémia és a Szlovák Tudományos Akadémia /továbbiakban Akadémiák/ között 1957 november 2-án aláírt, a Magyar Tudományos Akadémia, a Csehszlovák Tudományos Akadémia és a Szlovák Tudományos Akadémia tudományos együttműködésének alapelveiről szóló Jegyzőkönyv II. pontjának megfelelően az alábbi megállapodást köti az 1958. évre:

I. Tudományos együttműködés.

1. Az Akadémiák kívánságra és szükség szerint kölcsönösen tájékoztatják egymást működésükről, támogatják egymást kutatási feladatok megoldásában, kölcsönös konzultációk, tudományos kutatók kiküldése kongresszusokon és üléseken való részvétel, tudományos tervek és tájékoztató anyagok kicserélése útján.
2. Célból az Akadémiák Elnökségei kicserélik tudományos terveiket és kérésre tájékoztató anyagokat küldenek egymásnak.
Az Akadémiák rokon intézetei /továbbiakban intézetek/ és más önálló munkahelyei szükség szerint kicserélik tudományos terveiket, tájékoztatják egymást tudományos kutatómunkájukról és elért eredményeikről, továbbá egyeztetik közös kutatásaik tematikáját.
3. Az Akadémiák kölcsönösen tájékoztatják egymást a nemzetközi kongresszusokon, konferenciákon és más üléseken való részvételükről, kérésre rendezvényekre vonatkozó anyagot küldenek a másik félnek és támogatják egymást a nemzetközi tudományos szervezetekbe történő belépéskor és képviselik együttműködnek a nemzetközi szervezetek munkájában, valamint a nemzetközi kongresszusokon, konferenciákon és üléseken.
4. Az Akadémiák támogatják egymást az országban működő nem akadémiai tudományos intézetekkel, levéltárakkal és könyvtárakkal való kapcsolat kialakításában, különös figyelmet fordítva a tudományos intézményekkel /egyetemi tanszékek, laboratóriumok, stb./ való kapcsolatra, amelyekben az Akadémiák tagjai dolgoznak.
5. Az Akadémiák lehetőség szerint támogatják egymást tudományos célokat szolgáló anyagok, műszerek, irodalom, fotokopiák és mikrofilmek beszerzésében.
Az ezzel kapcsolatos költségeket a kérő fél fedezi, amennyiben az Akadémiák elnöksége, illetőleg az általa megbízott akadémiai szervek másként nem rendelkeznek.

II. Tudományos irodalom és tájékoztató anyagok cseréje.

6. A könyv- és folyóiratcserét, valamint a nemzetközi könyvkölcsönzés alapján történő könyvküldést egyfelől a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, másfelől a Csehszlovák Tudományos Akadémia Könyvtára és a

Szlovák Tudományos Akadémia Könyvtára valósítja meg közvetlen megállapodás alapján.

Az Akadémiák könyvtárai vagy csere alapján, vagy a kérő fél költségére mikrofilmeket és fotokópiákat küldenek egymásnak.

7. Az Akadémiák támogatják eredeti tudományos cikkek publikálását a másik fél tudományos folyóirataiban. Amennyiben a tudományos cikkek hazai folyóiratokban vagy cikkgyűjteményekben is megjelennek, úgy fel kell tüntetni, hogy a cikk a másik fél folyóirata számára készült. Hasonlóképpen kell eljárni abban az esetben is, ha a nevezett cikk egy harmadik ország folyóiratában vagy cikkgyűjteményében jelenik meg.
8. Az Akadémiai Kiadók kicserélik évi kiadói terveiket és közvetlen megállapodás alapján együttműködnek.
9. A Csehszlovák Tudományos Akadémia az 1956 szept. 18-án megkötött szerződés alapján Kiadója útján gondoskodik a cseh-magyar szótárnak az 1958. évben történő megjelentetéséről.
10. Az Akadémiák továbbá kölcsönösen megküldik egymásnak:
  - a./ az Akadémiák intézményeinek, valamint az Akadémiák tagjainak jegyzékét;
  - b./ adatokat az Akadémiák nemzetközi tudományos szervezetekben viselt tagságáról és az azokban végzett munkáról.
11. Az Akadémiák a lehetőség szerint kölcsönösen tudományos segítséget nyújtanak egymásnak az enciklopédiák és lexikonok elkészítéséhez.

III. Tudományos kiküldetések.

12. Az Akadémiák lehetőség szerint meghívják a másik fél tudományos kutatóit vagy a meghívó fél vagy a kiküldő fél költségére az olyan legfontosabb kongresszusokra, konferenciákra és egyéb tudományos rendezvényekre, amelyek kölcsönös érdeklődésre tarthatnak számt.
13. Az Akadémiák legfeljebb 76 hétre fogadják a másik fél tudományos dolgozóit tanulmányut, továbbá közös kutatások végzése, tapasztalatszerzés és továbbképzés céljából. A kiküldetések időtartama 2 hétnél rövidebb nem lehet.
14. Az Akadémiák legfeljebb 48 hétre fogadják a másik fél tudományos dolgozóit az 1955-ben létesített különleges munkahelyekre, levéltári történelmi, irodalomtörténeti, művészettörténeti, régészeti és néprajzi anyagok tanulmányozására, valamint mikrofilmek készítése céljából. A kiküldetések időtartama 4 hétnél rövidebb nem lehet.
15. Rövidebb megbeszélések céljából az Akadémiák legfeljebb 3 személyt fogadnak összesen 2 heti időtartamra.
16. Az Akadémiák a 13. pontban megjelölt kontingensen felül is küldhetnek tanulmányutra tudományos kutatókat a kiküldő fél költségére, a fogadó féllel való előzetes megállapodás alapján.

17. Az Akadémiák lehetőség szerint törekszenek a másik fél kérésének eleget tenni kiemelt tudományos dolgozóknak a 13. pontban megjelölt kereten felüli meghívása esetén.
18. Az Akadémiák lehetőség szerint elősegítik tudományos kutatóiknak egyéni vagy csoportos tanulmányutját a kutatók saját költségére.
19. Az Akadémiák lehetővé teszik a 13., 14. és 16. pont alapján érkező tudományos dolgozók számára, hogy az előre megbeszélte program alapján tudományos kutatómunkát végezzenek az Akadémiák intézeteiben - a munkalehetőségek figyelembevételével - illetőleg segítséget nyújtanak az egyéb kutatóintézetekben és levéltárakban végzendő tudományos kutatásokhoz.
20. A kiküldő fél figyelmet fordít arra, hogy csak olyan személyeket küldjön ki, akiknek tudományos felkészültsége és nyelvismerete megfelel a tanulmányut céljának.
Az Akadémiák általában nem fogadják olyan személyeket, akik nem beszélnek vagy a fogadó fél nyelvét, vagy az orosz, német, francia, illetőleg angol nyelvet.
21. Az Akadémiák félévenként megküldik egymásnak kiküldetési ütemterveiket, amelyekben feltüntetik a 13., 14. és 16. pontok alapján kiküldendő tudományos dolgozók számát, nevét, munkahelyét, továbbá a kiküldetés időtartamát és a kiküldetésre javasolt időpontot.
Az 1958. évi I. félévi ütemtervet a felek 1958. január 15-ig, az 1958. évi II. félévi ütemtervet 1958. június 1-ig küldik meg egymásnak.
22. A kiküldő fél az utazás előtt legalább 8 héttel megküldi a másik félnek a 13., 14., 16. és 18. pont alapján utazók részletes munkaprogramját, személyi adatait, fényképét és közli az esetleges előadások címét, az egyéb szükséges adatokat, az utazás kivánt időpontját és a tanulmányut időtartamát, valamint a kiküldött nyelvismeretét. A fogadó fél a munkaprogram köznevezésétől számított 4 héten belül állást foglal a tudományos dolgozók fogadásával kapcsolatban. Ha a fogadó fél közli fogadókézszségét, a kiküldő fél lehetőleg legalább 10 nappal előbb értesítést küld az érkezés időpontjáról és módjáról.
23. A tudományos kongresszusokra, konferenciákra, stb. / 12. pont / szóló meghívókat a felek idejében, lehetőleg legkésőbb 2 hónappal a rendezvény megnyitása előtt megküldik egymásnak, a meghívottak számára, tartózkodási idejének és az ott-tartózkodás anyagi feltételeinek megjelölésével.
A meghívott Akadémia lehetőleg a rendezvény megkezdése előtt legkésőbb 1 hónappal értesíti a másik felet arról, hogy a meghívásnak eleget tud-e tenni. Közli képviselője nevét és esetleges előadásának címét és tézisét. A felek a rendezvény megkezdése előtt lehetőleg 10 nappal közlik a kiküldött érkezésének pontos idejét és módját.

24. Az Akadémiák gondot fordítanak arra, hogy a megállapodás alapján fogadott kiemelkedő tudományos dolgozók érkezését a sajtó, rádió és televízió közölje.
25. A fogadó fél szükség esetén és a kiküldő fél kérésére beszámolót küldhet a fogadott tudományos dolgozó tanulmányutjáról és annak eredményeiről.
26. A 13., 14. és 15. pont kiküldetési keretei nem teljesítés esetén nem vihetők át a következő évre. Továbbá, nem teljesítés esetén, nem vihetők át a következő évre a 17. pont alapján kiküldött meghívások sem.
27. A kiküldő Akadémia tájékoztatja a Megállapodás alapján kiküldött személyeket a Megállapodás elvi kérdéseiről és a rájuk vonatkozó pontokról.

IV. Pénzügyi feltételek.

28. Utazási költségek.

- a./ A kiküldő fél viseli az oda- és visszautazási költségeket az első rendeltetési helyig. Amennyiben az pontosabban nem ismert, úgy a fogadó Akadémia székhelye tekintendő annak.
- b./ A fogadó fél fedezi a 13., 14., 15. és 17. pontok alapján kiküldött tanulmányutjával kapcsolatos 7/8 munkatervnek megfelelően, a fogadó ország területén esedékes utazások költségeit.
- c./ A 16. és 18. pontok alapján történő kiküldetések minden utiköltségét a kiküldő fél fedezi.

29. Tartózkodási költségek.

- a./ A fogadó fél fizeti a szállást a 12. pont alapján érkező tudományos dolgozók számára /amennyiben a fogadó fél költségére érkeznek/, valamint a 13., 14., 15. és 17. pontok alapján érkező minden tudományos dolgozó számára, továbbá kérésre megrendeli a szállást a kiküldő Akadémia költségén vagy önköltségen érkező tudományos dolgozók részére. Az utóbbi esetben a szállás költségei a kiküldő felet terhelik.
- b./ Amennyiben elkerülhetetlenül szükséges, a fogadó fél saját költségére kíséri, illetőleg tolmácsot biztosít a 12., 13., 15. és 17. pontok alapján érkező tudományos dolgozók részére.
- c./ A fogadó fél az alábbi napi díjat fizetheti ki ellátási, helyi közlekedési költségekre, kulturális és egyéb szükségletek fedezésére a 12. pont alapján érkező kiküldötteknek /amennyiben a meghívó fél költségére érkeznek/, valamint a 13., 15. és 17. pontok alapján érkező személyek részére:

I. akadémikusok lev. tagok

180.- Ft   90.- Kc.

II. intézeti igazgatók, tudománycsok doktorai, főiskolai tanárok, kongresszusi kiküldöttek /amennyiben akadémikusok, ugy az I. kategóriát kapják/	150.- Ft	80.- Kc
III. intézeti h.igazgatók, osztályvezetők, laboratórium vezetők, tudományos főmunkatársak, kandidátusok, docensek	120.- "	65.- "
IV. fokozat nélküli kutatók, adjunktusok, asszisztensek, aspiránsok	90.- "	55.- "

a./ A kiküldö fcl a 22. pont alapján kiküldött anyággal egyidejűleg közli és megokolja, hogy a kiküldöndö mely kategóriába tartozik.

Amennyiben a kiküldö fcl szükségesnek tartja, ugy kéri és megokolja a kiküldött más kategóriába történő sorolását.

Amennyiben a kiküldött a c./ pont egyik kategóriájába sem sorolható be, ugy a felek közösen megállapodnak a kategóriára vonatkozóan.

b./ A jelen megállapodás alapján érkező kiküldöttek előadásaiért honoráriumot nem kapnak. A 17. pont alapján előadások tartása céljából meghívott tudományos dolgozók a fogadó fél országában szokásos honoráriumot kapják.

30. A 14. pont alapján érkezők a Magyar Népköztársaságban 2600.- Ft, a Csehszlovák Köztársaságban 1540.- Kc. havi átalányt kapnak.

31. Különböző anyagok költségei.

A különböző anyagok beszerzését a felek az 5. pontnak megfelelően fedezik.

32. Gyógykezelés.

A kiküldetés ideje alatt megbetegedés esetén a fogadó fél ingyenes gyógykezelést biztosít a kiküldöttek részére.

V. Záró rendelkezések.

33. Az Akadémiák támogatják egymást abban a törekvésben, hogy a szocialista országok akadémiai többoldalú megállapodást kössenek a kiküldött tudományos dolgozók fogadásának anyagi feltételeire vonatkozóan.
34. A jelen megállapodás Budapesten 1957 november 2-án került aláírásra, egyenlő érvényű 3 magyar- és 3 cseh nyelvű példányban

A Magyar Tudományos Akadémia
megbízásából

Jánossy Lajos sk.

A Csehszlovák Tudományos Akadémia
megbízásából

Viktor Knapp sk.

A Szlovák Tudományos Akadémia
megbízásából

Igor Hrusovsky sk.